

redactis concessum. 3. Plures in prioribus seculis Clerici solum *depositi*, quin expresse fuerint segregati vel excommunicati, nequaquam Eucharistiae participes fuere.

Sic a CONC. EPHESINO depositionis poena in Nestorium statuta his verbis : *Igitur Dominus noster J. C., quem suis ille blasphemis vocibus impetivit, per S. hanc Synodum eundem Nestorium Episcopali dignitate privatum, et ab universo Sacerdotum consortio et cœtu alienum esse definit.* Neque aliud quid præter ista legitur in epist. ad eum missa : *Agnosce te propter impias prædicationes tuas, et adversum Canones contumaciam 22. die Junii presentis juxta Ecclesiasticarum sanctionum decreta, a S. Synodo depositum, atque ab omni ecclesiastico gradu alienum esse.* CONCILIUM CHALC. in condemnatione Dioscori ait contra ejus sequaces : *Qui fidem diversam fabricare fuerint ausi, depositi sint ab Episcopatu, si sint Episcopi : a Clericatu, si Clerici fuerint.* Sic CONCILIUM GEN. V. præmissis anathematismis ait : *Si quis conatus fuerit contra hæc, que pie disposuimus, vel tradere, vel docere vel scribere, siquidem Episcopus vel Clericus sit, iste tanquam aliena a Sacerdotibus et statu Ecclesiastico faciens denudabitur Episcopatu vel Clericatu ; si autem monachus vel laicus, anathematizabitur.* Ita Conc. Gen. V. et Conc. Provine.

Infero : vel ergo Nestorius, Dioscorus, alique *Monothelitarum*, et similium Hæreticorum Episcopi ac Clerici admittebantur ad communionem laicam omnimodam, et participationem Eucharistiae : cur autem ipsi Jansenistæ judicio opposito eandem denegant *Calvinianis, Lutheranis, aliisque Sectariis?* Vel illi non admittebantur ; ergo non erat moris, dare communionem laicam Clericis *depositis* ; sed ea ceu beneficium debuit exprimi, cum ipsa subjecti indignitas, et contumax aut peccato, aut errori adhæsiō per se Sacramenti perceptionem prohiberet.

Inst. 2. Senecensis Episcopus nequidem fuit depositus in Conc. Ebredun., sed tantum *suspensus* ; ergo laica communio eo minus ei fuit denegata. Ad hæc aliud Episcopi Senec. delictum non reperies, sive in sententia Concilii sive in Brevi Apost. eandem confirmante, quam inobedientiæ circa subscriptionem formularii, acceptationem Bullæ UNIGENITUS, et faciendam prohibitionem lectionis LL. Quesnelli ; adeo ut nihil, quod est fidei, unquam negarit ; aut quod est contra fidem, asseruerit.

R. Maligne hic silent Janseniani de sententia Concilii adversus *doctrinam* Episcopi Senecensis : quamvis enim Patres Ebredunenses nec depositionis, nec excommunicationis sententiam expresse tulerint ; tamen multis et apertis signis eum Eucharistia indignum declararunt, damnando ejus *doctrinam*, ut *schismatico, hæretico spiritu plenam, erroribus refertam ac hæreses foventem*, in censura Instructionis pastoralis ; comparando eum cum *naufragantibus in fide*, ejus vitam *hæreticorum more conspurgatam* perstringendo, in suis ad reliquos Episcopos Encyclicis ; nolendo communicare cum illo, qui dum auderet interesse *Hymno Ambr.* post Synodum finitam, ob minacem totius vultus stuporem in Episcopis observatum, discessit e templo.

Cur autem Patres Ebredunenses Episcopum Senec. nec deposuerint, nec expresse separaverint, *ratio* est : quia nec *juste* id poterant, cum decernat CONCILIUM TRID. causas criminales majores contra Episcopos ab ipso tantum summo Pontifice cognosci ac terminari debere : nec *prudenter*, ne suam sententiam infirmarent, et salutaris operæ fructum perderent, cum reo et

damnato Romam provocante, Pontifex sententiam condemnatoriam, utpote juri contrariam ac sibi præjudiciosam, confirmare nollet ; vel suppressa silentio, cum damnatione, tum provocatione, Senecensis audacior insurgeret, totiusque Concilii apparatus penitus labefactaretur. Verum hisce nostris temporibus nec facultas, nec justitia, nec prudens ratio deest Episcopis Galliæ, refractarios subditos segregandi, uti probant novissimi in Galliis circa Bullas et Sacramenta eventus.

Accessit autem ad sententiam Concilii Ebred. confirmatio Pontificia, et vindex regis auctoritas ; ergo reipsa, licet non expresse ac nominatim, fuit excommunicatus.

Inst. 3. Episcopus Senecensis fuit acerrimus defensor 12. articulorum, qui complectebantur doctrinæ Christianæ 12. capita, juxta plerosque per Bullam UNIGENITUS violata ; ergo cum 12. illi articuli sint probe Catholici, mirum sane est, tum quod Sedes Apost. eos, quamvis a Card. Noallio propositos, noluerit approbare, tum quod propterea Senec. Episcopi doctrina fuerit condemnata.

R. 1º. Ex litteris ad Bened. XIII. an. 1723. directis a Cardinalibus Gallicanis et ab Archiepiscopo Mechliniensi aperte colligitur, quod ex 12. illis articulis alii *ad ipsam Constitutionem nullatenus pertinere dignoscantur* : alii *certum et a nemine impugnatum dogma exprimunt* : alii *liberis, et in utramque partem in scholis agitari solitis opinionibus obstant et vim faciunt* : alii *propter argumenti invidiam in medium adduci non possunt absque periculo novarum disputationum* ; alii denique *verbis indefinitis ac negativis expressi, propter nimiam terminorum extensionem, absolute in se falsi sunt et errori obnoxii.* Itaque prudenter recusata a BENED. XIII. illorum approbatio, præsertim cum illorum auctores Bullam UNIGENITUS per hosce articulos explicare intenderent. Simili de causa HORMISDAS P. nunquam adduci potuit, ut approbaret in se cæteroquin veram propositionem : *Unus de Trinitate crucifixus est Christus*, eo quod a suspectis Eutychianismi proponeretur approbanda. Hinc scite notat S. LEO M. : *Novatores omnibus nostris factis et dictis insidiantur, ut si ullam illis vel tenuem occasionem demus, nos Nestoriano (jam Baiano, Janseniano, Quesnelliano) sensui etiam congruere mentiantur.*

R. 2º. Universim contra *explicationes*, ad Bullæ acceptationem a Quesnellianis prærequisitas, facit hoc dilemma : vel enim hujusmodi explicationes exhibebunt *sensum Bullæ naturalem* ; et rejicientur, nisi novæ accedant elucidationes, prout rejecta fuit ipsa Constitutio ; et istæ iterum simili de causa explodentur, ut nullus detur explicationum finis. Vel non exhibebunt *sensum naturalem*, sed aliquid ab eo diversum ; et clamabunt refractarii, quod jam a Sede Apost. deseratur Constitutio veluti vitiosa quod sensui obvio substituatur alius sensus, et per consequens, quod Sedes Apostolica sibi non constet, quod variaverit etc.

Inst. 4. Card. Noallius, quamvis non retractasset sua Decreta pro libro Quesnelli, atque a Bulla UNIGENITUS appellasset ad Synodum eorum ; tamen decessit in pace et communionem Ecclesiæ ; ergo nec Senec. Episcopus ab ea excludendus fuit.

R. N. *supp. Ant.* Quippe Noallius in edito pastorali Mandato 11. Octobr. an. 1728. Bullam UNIGENITUS pure, ac simpliciter acceptat, simul revocans suam Instructionem pastoralem an. 1719. ; cæteraque omnia prædictæ

Bullæ adversa, quæ sub ejus nomine vulgata fuerant, his verbis: *Idcirco coram Deo, et invocato Dei sanctissimo Nomine, cum sincerissima submissione ac reverentia accepto Constitutionem UNIGENITUS; damnoque et librum Reflexionum Moralium, et propositiones 101. inde extractas, eodem modo atque sub iisdem qualificationibus, sub quibus Papa illas condemnavit, Insuper autem moneo cunctos fideles utriusque sexus, qui sunt de mea Diocesi, ne utquam licitum esse, sentire contrarium iis, quæ per prædictam Constitutionem sunt definita. Paucis interjectis: atque ut probatissima omnibus sit sinceritas submissionis nostræ erga S. Sedem: hisce toto corde ac spiritu revoco non tantum Instructionem de an. 1619. die 14. Jan., sed et illud omne, quod meo nomine publicatum unquam fuit, præsentî huic acceptationi meæ contrarium.*

Inst. 5. Notabilis pars Ecclesiæ vel plane rejicit Bullam UNIGENITUS, vel eam non acceptat ceu dogmaticam; ergo et Senecensis impune id facere potuit. *Prob. A.* Ex ingenti numero Appellantium.

R. 1º. *N. A.* Factio Quesnellistarum Appellantium, quam ipsimet Ecclesiam parvam nominant, audienda non est contra Ecclesiam summi Pontificis et omnium Episcoporum. Nimirum Roma venerunt Rescripta, quibus pars Ecclesiæ notabilis jam ultra 48. annos adhæret, ita ut vix unus hodie sit Galliæ Episcopus, qui refragetur; cæteris per orbem vel expresse, vel tacite consentientibus: id quod sufficit, quia teste Auc. epist. 119. ad Januar. (al. 53. c. 49. n. 35.): *Ecclesia Dei.... quæ sunt contra fidem vel bonam vitam, non approbat, nec tacet, nec facit; unde Doctiss. BOSSUETUS: Quocumque modo fiat, ut Ecclesia consentiat, transacta plane res est.* Hanc adeo regulam tenet cum *Petro Aurelio*, scriptore Quesnellianis minime suspecto Tom. I. pag. 98., ipsemet *Quesnellus* de Trad. Eccl. Rom. Tom. I. pag. 217.; ergo causa finita est, non obstante tantillo sese opponentium numero, qui relate ad numerum millecuplo majorem jure pro nihilo habentur: sicut ille numerus *Arianorum, Macedonianorum, Nestorianorum, Apollinistarum, Eutylianorum* etc.

R. 2º. Si hæc objectio, et novum de infallibilitate Ecclesiæ systema *La Borde* Quesnellistæ quicquam valeret, vi cujus scilicet nihil per consequentiam ex verbo Dei deducibile, ceu veritas revelata definiri possit: laicis etiam et Clericis inferioris ordinis competat votum definitivum, iisdemque subjaceant Concilii etiam œcumenici definitiones quoad revisionem, reformationem et confirmationem; spatiosa pateret via ad *spiritum privatam*, et ad *Ecclesiam invisibilem*, h. e. nullam.

Inst. 6. Ipsi Præsules Gallicani non acceptarunt Bullam UNIGENITUS, nisi sub certa *instructione* ac *explicatione*, nec sine aliqua in acceptando *discrepantia*; ergo nec ab aliis simplex ac omnimoda obedientia exigi debet.

R. N. A. Pastoralis enim Instructio primum die 1. Febr. an. 1714. prodit; ergo nondum extabat, cum facta est acceptatio 23. Jan. an. 1714.; prout diserte testantur Acta Comitiorum an. 1714. Equidem cum acceptarent Episcopi, simul statuerunt, Instructionis pastoralis exemplum subinde conficiendum esse, ut *adversus malignas malevolorum interpretationes suos præmunirent*: non vero ut Constitutioni Apost. aliquam restrictionem afferrent. Mirum, quod adversarii non potius reflectant ad ingentem illam non acceptantium dissensionem, tum circa repudiationem Bullæ, tum circa

ipsam pastoraalem Comitiorum de an. 1714. Instructionem, tum circa Bullas adeo contra Baium et Jansenium editas. Nonne *mitiores* alii, alii *rigidiores* Jansenii asseclæ sunt? Nonne plurimi cum Quesnello asserere non verentur, damnatas 101. propositiones esse totidem *Catholicas veritates*, dum alii scatere plerasque, aut saltem favere *Jansenianis erroribus*, fateantur? Nonne alii Bullam vocitant *horrendum mandatum*, quo tota Religio aperte concutitur: aliis vero ea non nisi obscuritate sua *abusibus* locum dare videtur? Nonne de Appellantibus alii contendunt, Bullam *quacumque data explicatione* non posse recipi? alii contestantur, se ad eam cum explicationibus recipiendam paratos esse; ut proin valeat hic contra Quesnellianos illud S. AUG. effatum serm. de divers. 44. (al. serm. 4. c. 31. n. 34.): *Videte illos, qui se ab unitate præciderunt, in quot frustra divisi sint; cui præclare consonat BOSSUETUS in I. Mand. circa promissa Ecclesiæ, num. 49. Excusso semel salubri auctoritatis Ecclesiæ jugo, necesse est, inquit, perpetuas et interminabiles nasci scissuras ac dissensiones.*

Inst. 7. Legi Ecclesiæ non debetur assensus mentis, sed sufficit obsequiosum duntaxat silentium, id quod ex *Constituto VIGILII P.* manifestum est: sed Constitutio UNIGENITUS est lex Ecclesiæ; ergo cum plerique Appellantes hoc ei silentium deferant, satisfacere censendi sunt.

R. D. M. Legi Ecclesiæ mere disciplinari vel œconomicae, item circa factum mere personale aut grammaticale *C.* Legi seu judicio Ecclesiæ dogmatico, quod cum fide connectitur *N.* Adhæc non tam præcipitur assensus internus per actum mentis positivum præstandus, nisi jurata subscriptio cordis et manus consensionem exigat; sed potius prohibetur dissensus internus. Porro dispar ratio est inter potestatem legislativam, quæ ex se non dicit infallibilitatem (et sententiæ judicis ac mandato Principis, quantumvis fallibili, nihilominus parendum est) atque inter Ecclesiæ judicia, quæ circa fidem, et circa ea, quæ spectant ad integritatem fidei, ex promissa Spiritus sancti assistentia sunt infallibilia, ac proin irrefractabilia. Demum præcise per obsequiosum silentium obtinetur finis *legis*, non item finis *Ecclesiæ*: circa facta dogmatica sine assensu interno, aut saltem sine excluso dissensu interno, prout abunde constat ex innumeris tricis ac tergiversationibus Jansenistarum. Adde, quod *Constitutum VIGILII P.* non fuerit factum dogmaticum, sed mera prohibitio ex prudenti œconomia.

Inst. 8. Decreta Sedis Apost. circa ritus *Sinenses* et *Malabaricos* non exigunt assensum mentis, quamvis sub excommunicatione adigerent Missionarios ad eos ritus habendos pro superstitionis, et ad obedientiam Decretis præstandam sub juramento; ergo nec Bulla UNIGENITUS. Adhæc Bullæ Pontificum multoties variarunt in hisce ritibus: quidni circa Bullam UNIGENITUS immutatio fieri possit a successoribus Clementis XI.?

R. 1º. Circa RITUS SINENSES, h. e. ceremonias, quæ Sinenses ad *Confucium* Philosophum, et Majores suos honorandos uti consueverant, multis annis curam Sedis Apost. ad se traxerunt dissidia Missionariorum. *Aliis* visum, idque Romam delatum, eos ritus esse superstitionis: id ipsum judicante S. Congregatione de propag. Fide: et Innoc. X. ad dictæ Congregationis preces sub pœna excomm. eosdem prohibuit. *Aliis* visum, et Romam pariter relatum, aliquos Sinensium ritus esse mere civiles ac politicos, quales officii gratia viventi magistro, viro eximio, ac progenitoribus congruunt, et quidem

sine ulla prostratione, prece, oblatione, libamine; non in templo, aut aede dicata, sed in aula, in domo, in schola exhibiti: iudicavit Congregatio S. Inquisit., illos esse permittendos; et utrumque Decretum observari voluit ALEX. VII., cum non sint contraria: cum responsum sit secundum diversas expositiones rituum Sinensium.

Exortis novis turbis CLEMENS XI. tum per Tournonium, tum per novam Constitutionem sub pœnis canonicis prohibuit omnes ritus superstitiosos, permittendo tamen aliquâ a scandalo, quovis ministerio, et superstitiosis actibus semota, v. g. *praesentiam* mere naturalem ad ritus gentilium, *tabellas* progenitorum solo defuncti nomine inscriptas, adjectaque a latere Christiana declaratione de pietate erga defunctos consanguineos etc. Videri poterat causa finita per tam solemnem Constitutionem Apost., nisi Mezzobarba per Litteras pastorales zelo et charitate plenas fallaciter induxisset omnes Episcopos, Vicarios Apost., et Missionarios, ut crederent pleraque esse permissa, quæ tamen ceu plena superstitione tam sæpe et tam graviter fuerant interdicta. Has vero Mezzobarbæ permissiones iterato discussas INNOC. XII. cassas declaravit et irritas, earumque praxin damnâvit. Idem præstitit BENED. XIV., omnibus item Archiepiscopis, Episcopis, Vicariis Apost. et Missionariis tam Secularibus, quam Regularibus eujuscumque ordinis gravissime prohibens, atque Superioribus præcipiens, ut contumaces in Europam revocent, pro delicti gravitate puniendos; addita insuper nova juramenti formula ab omnibus Missionariis Indiis nuncupanda.

R. 2°. Circa RITUS MALABARICOS editum a Tournonio Indiarum et Sinarum Visitatore Decretum, quo inter alia præcipitur, ut in Baptismo adhibeantur *Sacramentalia*, signanter *sal, saliva et insufflationes*. Hoc Decretum approbat CLEMENS XI. sub clausula, donec aliter a Sede Apost. provisum fuerit. Sparsa rumore falso, nonnulla Decreti Tournoniani puncta fuisse revocata, id CLEMENS negavit; item habita sub INNOC. XIII., finitaque sub BENED. XIII. speciali Congregatione, illud Decretum Tournonii approbatum est, et confirmatum. Cum vero Indiarum Episcopi et Missionarii negarent, eam confirmationem sibi innotuisse, CLEMENS XII. post novum examen novum ad illos Mandatum direxit, in quo ad mentem S. Officii dispensat circa *salivam et insufflationes*, circa quas ingens apud Indos horror fuit, ad decennium; interim vero, ut populum Ecclesiæ cæremoniis assuefaciant, præcipit.

Idem Pontifex, cum quidam causarentur, non posse ritus Indorum huic præscripto conformari, sub gravibus pœnis et juramento exacto Decreti executionem imperavit. Postea vero Missionarii contestati sunt, se inique accusatos fuisse, atque a BENED. XIV. onus juramenti et metum censurarum deprecari, dispensationis circa *salivam et insufflationes* prorogationem petierunt. Papa juramentum et intentatas censuras non sustulit, dispensatione autem circa *salivam* prorogata pro casu necessitatis itidem ad decennium, ita ut hoc elapso spes nulla supersit ulterioris prorogationis.

R. 3°. Quis vero ex his non manifeste intelligit, nullam hic questionem aut decisionem circa *dogma* aliquod intervenisse: Decreta Pontificia non fuisse penitus absoluta, sed *restricta* sæpe ad certum tempus, varias circumstantias, idque pro diversa relatione *facti*: neque Pontifices, neque SS. Congregationes sibi invicem repugnasse, cum INNOC. X., CLEMENS XI., XII. et BENED. XIV. ritus Sinenses proscripserint, quales revera plenissimi super-

stitutione, et a P. Joann. B. Morales expositi fuerant; ALEX. VII. autem illos tantum permiserit, quos pure civiles ac politicos esse P. Martinius exposuerat? Atque ita Pontifices omnino conciliaverat an. 1669. Congregatio S. Inquisit., jubens observari utrumque Decretum, tum S. Congregationis de propag. 1643, tum Congregationis S. Inquis. 1656, etsi pro diversitate rerum, quæ fuerunt in dubiis expositæ, aliqua ratione ab invicem diversum; atque hoc Decretum CLEMENS IX. an. 1669. comprobavit. Circa Bullam UNIGENITUS omnia longe aliter se habent, sive ipsam Bullam, sive materiam et objectum Bullæ, sive cognitionem causæ, sive executionem Bullæ, ejusdemque acceptationem, atque alias circumstantias spectes. Vide BENEDICTI XIV. sapientissimas Constitutiones, alteram de an. 1742. 9. Aug. *Ex quo singulari*; alteram de an. 1744. 12. Sept. *Omnium sollicitudinum*.

247. Obj. III. Censura 101. propositionum in Bulla UNIGENITUS, est illegitima, utpote indeterminata et vaga; ergo et ipsa Bulla non meretur nomen ac honorem iudicii Ecclesiæ dogmatici. Prob. A. Illegitima est sententia iudicis, quæ diversorum criminum reos decernit *indeterminate* plectendos, alios gladio, alios furca, alios rota, alios rogo; item in legibus civilibus sententia, quæ indiget leutatione, interim suspenditur; imo pro nulla habetur sententia, quæ *vage* præcipit hæredi, solvere aliqua ex fraudibus, aliqua ex usuris debita etc., ergo a pari.

R. N. C. *Disparitas est*. Quia sententia iudicis fertur ad executionem realem ac individualem; ergo determinari debent singulæ personæ, et pro his singulæ pœnæ. Ecclesia autem damnando propositiones *in globo* intendit, doctrinam falsam et noxiam arcere a fidelibus; qui finis obtinetur, tametsi non singulas censuras deterrinet pro singulis propositionibus. Idem est de aliis: quia iustitia commutativa sicut respicit æqualitatem realem, ita et individua a parte rei, quibus ea reddenda sunt debita; sufficit autem ad finem Ecclesiæ libros et propositiones noxias damnantis, quod nulla sit censura, quæ non conveniat uni ex 101. propositionibus; et nulla propositio, cui non correspondeat una ex omnibus illis censuris.

Inst. 1. Inter tot *Quesnelli* propositiones damnatas ne una quidem determinari potest, quæ sit *certo* erronea aut hæretica; si vero etiam inter illas plures sint erroneæ, hæreticæ et scandalosæ, ut quid liber *Quesnelli* per 40. annos generalem quamdam habuit *approbationem*, et a fidelibus plerisque non tantum innoxio, sed magno spiritus profectu legabatur, imo justificatus etiam a BOSSUETO?

R. Ad 1um. Necesse non est, uti multoties dictum, ad legitimam censuram, sigillatim determinare, quæ cuivis propositioni conveniat nota; si quis tamen in libro *Quesnelli*, ad instaurandum tum Baianismum, tum Jansenismum aperte composito, legat propositiones ejusmodi, v. g. 29. *Extra Ecclesiam nulla conceditur gratia*: 39. *Oratio impiorum est novum peccatum*: 13. *Quando Deus animam tangit interius gratiæ suæ manu, nulla voluntas humana ei resistit...* is totidem prope verbis in Calvino, Baïo et Jansenio prædamnatas deprehendet tanquam erroneas et hæreticas; præsertim cum 13^a. propositio *Quesnelli* plane eadem sit cum 2^a. Jansenii: *Interiori gratiæ nunquam resistitur*.

R. Ad 2um. Liber Reflexionum Moralium a *Quesnello* primum editus

an. 1671., sed unico breviori volumine in-12. Idem opus editum fusius, tribus tomis in-12. an. 1687., qui tamen brevissimas in Evangelia explicationes complexi, plerasque damnatas necdum continebant, neque Auctoris systema adeo inculcabant; ac proin ipsomet Quesnello teste *libellum* duntaxat conficiebant nec erant nisi *adumbratio* Reflexionum Moralium an. 1693. editarum. A prima ergo ad secundam anni 16., a secunda ad tertiam operis editionem sex anni subducendi sunt. Ubi vero an. 1693. editio prodiit plus duplo major, licet politoris sermonis et affectatæ pietatis fucio plena, continuo tamen ceu exitiosum opus habitum a D. Fromageau, qui an. 1694. propositiones 199. velut erroneas et censura dignas inde collegit: Archiepiscopus Turon. an. 1698., Episcopus Carnot. an. 1699. contra illud ceu opus summe perniciosum insurrexere: posthac Archiepiscopi quam plurimi lectionem illius libri fidelibus interdixerunt, Episcopi vero omnes, qui an. 1714. Bullam UNIGENITUS acceptare recusarunt, uno excepto Mirapicensi eundem Mandatis pastoralibus prohibuerunt et damnarunt. His clamoribus excitus CLEMENS XI. an. 1608. per Breve Apost. librum feriit anathemate, et quatuor post annos ad preces LUDOVICI M. per Bullam UNIGENITUS.

R. Ad 3um. BOSSUETUS Quesnelli doctrinæ semper adversabatur: nam 1°. de observationibus Quesnelli dixerat, esse *perniciosas, apertos Jansenii errores iis contineri, nec eos debere legi ab iis, qui christianam pietatem profiterentur*. Ita D. le Pelletier Paris. curiæ præfectus, atque Episcopi Lucion. et Rupell. testantur; quin et ipsimet Quesnelliani, Abbas Dambes. aut Couet in epist. ad BOSSUETUM Episc. an. 1700.; et Willardus eod. an. in epist. ad Quesnellum idem fatentur. 2°. Cum Quesnellistæ magnum BOSSUETI nomen, quo liber videretur innoxius, interponere tentabant; annuit is quidem sub conditione, si correctis 120. propositionibus, aliæ duriores in benignum sensum exponerentur. At vero, ubi novam editionem an. 1699. sine ulla correctione curarent Quesnelliani, BOSSUETUS Monitum a se elaboratum recusavit præmittere libro Refl. Mor., hujus tamen Moniti exemplar nacti Quesnellistæ, illud pluribus post mortem BOSSUETI annis ediderunt sub infido nomine, *Justificationis Reflexionum Moralium*.

Inst. 2. Ex damnatione propositionis 91.: *Excommunicationis injustæ metus nunquam debet nos impedire ab implendo debito nostro: nunquam eximus ab Ecclesia, etiam quando hominum nequitia videmur ab ea expulsi, quando Deo, Jesu Christo, atque ipsi Ecclesiæ per charitatem affixi sumus: deduci facile possunt plures consecutiones regni et regum Galliæ juribus præjudiciosæ; unde in ipsa regii Diplomatis relatione in Acta supremæ curiæ Paris., inserta est exceptio, seu clausula; ergo.*

R. 1°. N. A. Nam nonnisi distorte ac maligne id fieret. Nihil autem simile sequi, luculentissime demonstrat illud eximium documentum Præsulum Gallic. an. 1714. Propositio autem juste fuit damnata: 1. quia est *indefinita* negans et in materia doctrinali, adeoque complectitur officium, non tantum ex jure naturali et divino præstandum, sed et officium non essentielle ac receptum axioma juris: sententia injusta, si modo nulla non est, timenda est et servanda. 2. *Schismatica* est ac *perniciosa*, quia juxta Quesnellum, suum et suorum debitum atque officium nihil aliud est, quam retinere ac defendere Baii ac Jansenii doctrinam velut Augustinianam, quamvis a Sede Apost.

proscriptam; id quod manifestum est ex libris Arnaldi, Gerberonii et Quesnelli contra Decreta Rom. Pontificum. 3. Satis hoc unum: Quesnellus in causa Quesnelliana pag. 140. inter varia officia computat *arctam*, ut ait, *obligationem*, non subscribendi formulario, tametsi subscriptio sub pœna excommunicationis præcepta sit; et pag. 198. scribit, *esse sacrilegum et toti Ecclesiæ injuriosum, exigere subscriptionem et juramentum facti Janseniani, quod formulario ALEXANDRI VII. continetur*.

R. 2°. Clausula illa Senatus Paris. non est proprie *restrictiva* aut limitativa, sed mere explicativa, et provida cautio contra pravas illationes adversus sensum genuinum Constitutionis; id quod ipsi etiam Præsules Galliæ an. 1714. fecerant. Si enim foret restrictio proprie talis, excluderetur sensus aliquis genuinus Bullæ, qui non est, metum injustæ excommunicationis debere nos impedire ab implendis *officiis immutabilibus et invariabilibus*, qualia sunt officia legis naturalis et divinæ, cultus Dei, fides debita principi ac patriæ etc. Quod sine gravissima Pontificis ac Episcoporum injuria dici non potest. Ac demum quam cariota essent principia libertatis Ecclesiæ Gallicanæ ac regiæ independentiæ, nisi fundamento solidiore niterentur, quam propositione condemnata?

Inst. 3. Doctrina Quesnelli de *excommunicatione* innititur auctoritati tum INNOCENTI III., qui cap. *A nobis*, de sent. excomm. *Judicium Dei*, inquit, *veritati, quæ non fallit, nec fallitur, semper innititur; judicium autem Ecclesiæ nonnunquam opinionem sequitur, quam et fallere sæpe contingit, et falli*; tum S. AUGUSTINI L. de ver. Relig. c. 6., ubi iisdem prope verbis adstruit Quesnelli sententiam; ergo.

R. Ad 1um. Quam infide ac inscite huc a Jansenistis trahatur INNOCENTIUS, vel liquet inde, quod eo loci Papa explicite loquatur de sententiâ excommunicationis, quam dependenter a *factis* duntaxat *personalibus* ferri nemo nescit; adeoque præpostere plane sit progressus ab illis factis, in quibus errorem irrepere facile est: vel ad facta dogmatica, in quibus Ecclesiæ infallibilitas tam solide, quam copiose demonstratur: vel ad sententiam INNOCENTI et Ecclesiæ indefinitam de quacumque excommunicatione, ipsaque potestate excommunicandi.

R. Ad 2um. Sententia S. AUGUSTINI longe alium sensum facit, ut patet ex contextu et scopo S. Doctoris. Vide Tract. de Princip. Theologicis ubi de Membris Ecclesiæ.

Inst. 4. Qui Bullam rejiciunt, propositiones in Bulla damnatas non defendunt, nisi in *sensu catholico*. Quod autem jure Bullam rejiciant, exinde colligitur, quia inimici Ecclesiæ ex Bulla UNIGENITUS, nullius erroris convinci possunt; ergo.

R. Ad 1um. N. A. Sed plerique refractarii, præsertim qui dirigunt seditionem, illas defendunt in *sensu* auctoris *Quesnelli*, qui ipse illas defendit in *sensu Jansenii*. Dein non solum per hoc, quod propositiones damnatæ defendantur in *sensu hæretico*, peccatur contra obedientiam Ecclesiæ debitam; sed etiam per hoc, quod leges ecclesiasticæ præcise latæ pro conservatione fidei, atque ex motivo præservandi oves Christi a pascuis noxiis ac periculosis, proterve violentur. Alioqui cuivis liberum erit, seditiose abjicere tot decisiones legitimas contra Hussum, Wickleffum, Lutherum, Baium,